

حضرت علی (ع) در عبارات ابن تیمیہ

عنوان انگلیسی:

عنوان عربی:

نویسنده: سید محمد علی میر صناعی

استاد راهنما: حجت الاسلام عبدالرحیم سلیمانی بهبهانی

مقطع: کارشناسی ارشد

استاد مشاور: حجت الاسلام دکتر حمید کریمی

رشته:

استاد ناظر:

دانشگاه: مرکز مدیریت حوزه علمیه استان قم

تاریخ دفاع: 1391

واحد:

کلمات کلیدی: علی بن ابی طالب علیه السلام، افضلیت، ابن تیمیه، سلفیه

شیعه معتقد به امامت بلافصل حضرت علی (ع) است. علامه حلی در کتاب منهاج الكرامه به تبیین براهین امامیه در این موضوع پرداخته و برخی اهل سنت نیز در رد ادله او دست به قلم شده اند. یکی از کسانی که به رد دلائل علامه پرداخته، ابن تیمیه است که کتاب منهاج الكرامه را در هشت جزء نقد نموده و نام آن را منهاج السنه گذاشت. وی در جزء پنجم این کتاب به نقد آیات و روایاتی پرداخته که علامه حلی برای اثبات افضلیت حضرت علی (ع) تو در نتیجه تعیین امامت آن حضرت آورده است. او در غالب موارد سند احادیث را تکذیب کرده و یا اشکالاتی به محتوای روایت گرفته و از این راه منکر صدور آن شده است. در این نوشتار سعی شده، سند روایات تصحیح شود و اشکالات و تناقضاتی که ابن تیمیه در متن حدیث مطرح نموده نیز، پاسخ داده شود. در فصل اول کلیاتی از زندگانی ابن تیمیه و روش او در نقد اندیشه های مخالفین و طرز تفکر او و مقایسه آن با تفکرات سلف بیان شده است. ابن تیمیه که تنها سه فضیلت را نیزطوری معنا کرده که شامل عده زیادی می شود. در فصل دوم آیه تطهیر، آیه نجوا و آیه سقاییت محور بحث قرار گرفته و روایات شان نزول این آیات و چگونگی دلالت آنها بر افضلیت حضرت علی (ع) به همراه اشکالات ابن تیمیه بررسی شده است. در فصل سوم روایات مربوط به افضلیت حضرت علی (ع) که ابن تیمیه در جزء پنجم منهاج السنه نقد کرده، بررسی شده و به اشکالات سندی و دلالتی که وی مطرح کرده پاسخ داده شده و بی اساسی آن اشکالات به اثبات رسیده است. غالب روایات این فصل از جمله دلائل افضلیت حضرت امیر علیه السلام است که در باره آنها تحقیق عمیقی از حیث سند و دلالت انجام نگرفته است. این روایات عبارتند از: حدیث وصایت، حدیث الصدیقون ثلاثه، روایت انت منی و انا منک، حدیث معراج، روایت «لا سیف الا ذوالفقار لا فتی الا علی»، روایت «حب علی بن ابی طالب حسنه لا تضر معه سیئه»، حدیث «ان علیا رایه الهدی»، حدیث «سلونی قبل ان تفقدونی» و حدیث اشباه، و روایت ابن عباس درباره فضائل دهگانه امیرالمومنین علیه السلام. فصل چهارم درباره بررسی چند صفحه ابتدایی جزء پنجم منهاج السنه است که یک بحث تاریخی می باشد. ابن تیمیه در این قسمت

بین آنها که حضرت علی علیه السلام را دوست دارند و با دیگر خلفا دشمنند، و آنان که دشمن آن حضرت هستند و خلفاء را دوست دارند، مقایسه کرده و گروه دوم را برتری داده است. نگارنده در این فصل ادله او را بررسی نموده و یک آنها را ابطال نموده است.